

GAZETA WARSZAWSKA

Wc ŚRODĘ DNIA 25. STYCZNIA ROKU 1792.

Z Warszawy dnia 25. Stycznia. Seffya Seymowa, w przeszły Poniedziałek odprawiona, znajdui się w Suplemencie.

Z Paryża d. 30. Grud: Na Seffyi Narodowego Zgroma: dnia 27. wieczorney dekretowano, że w okolicznościach terażniejszych, ieszcze dwóch Marszałkow Francyi trzeba nominować: Panowie Rocheambeau y Luckner iak wiadomo, na tę Gódnosc są przeznaczeni. Dopiero uczyniono Raport, iż Twierdze nasze pograniczne, od Flandryi zacząwszy, aż do końca Alsacyi, w najlepszym stanie obrony są trzymane, y że przy tych granicach 130.

tyścy woyska najdui się; że Fortece liczną Artyleryą są opatrzone; że dla rzeczónego Woyska, w gotowości stoi 900. sztuk Polowych Harmat y 3000. Koni pod też Harmaty; że Twierdze dostatecznym zapasem na iedną Kampanią są uprowidowane, y że w zbroiowniach Francuskich 19. Millionow Funtow Prochu (liczono na Funt y nie na Cetnary, bo tak straszniejsza liczba wypada) jest złożonego; że Perpignan y Bayone przy Granicy Hiszpańskiej są wprawdzie nikczemnie ufortyfikowane, Góry iednak Pirenejskie służą dwóm rzeczonym Miastom za Wał naturalny; Morskie

zaś Nadbrzeża nasze, dostatecznie są przez Potęgę naszą Morską zasłonięte.

Poczym następującą Specyfikacją Potęgi naszej Woienney uczyniono: Na Granicach mamy 10,000. sztuk Fortecznych y połowych Harmat; 6. Millio: Kul; 125,000. Flint w Magazynie nowych; 250,000. Woyłka, nie rachując Woyłk Posiłkowych, które być mają jeszcze (kiedyś) zaciągnięte; 54. Battaliony Gwardyi Narodowych, które jeszcze od Departamentów być muszą (także kiedyś) przystawione. Wszystkie te Obronne frzodki (rzekł czyniący Raport) mogą nas zasłonić przed Attakami od całej Europy, gdyby się choć wszystkie Mocarstwa przeciwko nam spiknęły. Kazano ten Raport drukować, y do 83. Departamentow rozesłać.

Z Paryża d. 30. Grud: Departament Paryski domagał się zniesienia Paryskiej Akademii (*de l' Université*) y ustanowienia na to miejsce Szkół Głównych (*des Ecoles Primaires.*) Dalej dekretowano: iż nikt z Wierzycielow Stanu zapłaty należących się jemu długow nie odbierze, chyba za pokazaniem Urzędowego zaświadczenia, że on statecznie w Kraiu mieszka. Przez ten Dekret odsunięto Emigrantow tych, którzy są Wierzycielami Stanu, do ciągnięcia ze Skarbu Prowizyi z należyciwości swoich. Przez inny znów Dekret zapadły, wyłączono od pokazania rzeczzonego Zaświadcze-

nia Osoby Práwodawczego Zgromadzenia, Króla, Ministrow, Ordynatorów, Administratorów, y wszystkich Publicznych Urzędników, którzy przy swoich Funkcyach, iawnie przytomnemi być muszą. Wyłączono także mieszkających po Koloniach, y w wszystkich tych Francuzow, którzy przed rokiem 1786. osiedli w cudzych Kraiach.

Dopiero Minister Interesow Zagranicznych doniósł Narodowemu Zgromadzeniu Imieniem Króla, że Xiążę Elektor Trewirski oświadczył Posłowi Francuskiemu Panu de Vergennes, iż zgola nie zasłużył na uczynione jemu zarzuty względem Emigrantow, którzy zbrojnie w jego Kraiach nie kupią się, ale Prawa tylko Gościennosci im dozwoloney zażywaią, &c: y że Xiążę Elektor nowe uczyni dyspozycye na pokazanie Królowi przywiązania y ufzanowania swego. Teraz Król czeka odpowiedzi od tegoż Xiążęcia Elektora na List domagający się, ażeby Emigrantow dnia 15. Stycznia już nie było w Kraiu Elektorskim.

Z Paryża d. 30. Grud: Na Sessyi d. 29. dekretowano: ażeby Kassa Extraordinarynych Ptzychodow, (ponieważ Dochód w Listopadzie wynosił tylko 30. Millionow, a rozchód uczynił do 48. Millionow,) Skarbowi 18. Millionow zabrakłych zapłaciła, y nad to jeszcze zaliczyła 13. Millionow 300,000. Liwrow za Extraordinaryne wydatki w Listopadzie uczynione. Toż Mi-

nister Woenny domagał się uchwalenia 20. Millionow do nadchodzącej Kampanii nieuchronnych. Potym Pan Condorcet czytał przez siebie ułożony Projekt do mającego się wydać Imieniem Narodu Francuskiego Publicznego Manifestu. Wyraża w nim: Ze Nacya Francuska zrzekła się wszelkiego zdobycia Kraiów (a *Avenion Papiężowi wydarła.*) Obce Narody niepoczyta ona za Nieprzyjacioly swoje, owszem nie ubliży im swey Protekcyi. Francuzi do Woiowania zniewoleni na obcym gruncie, zachowywać się będą tak, iak w własnym Kraiu swoim. Nieobrażą oni Praw Natury (a które Prawo w całości u siebie zostawili?) y nawet okażą się sprawiedliwemi względem tych, którzy nie sprawiedliwą przeciwko Francuzom uknowawszy wzniecali Woynę. (*Akto ią wzniecal, iesli nie Buntownicy?*) Francuzi w własnych swoich pokonanych czyli rozbroionych Nieprzyjaciolach, upatrywać iedynie będą swoich Braci, y ramiona swe wyciągną ku wszystkim tym, którzyby pomocy żądali od nich. Francuzi staną, przy obronie swojej Konstytucyi, y Ludzkość respektować będą, (*tak iak respektowali do tychczas &c.*)

Manifest ten, nadzwyczajnie został applaudowany, Pan Dumas domagał się, ażeby ten Manifest od Narodowego Zgrom: został Autentykowany, Królowi przez Deputacyą od 24. Osób z Narodowego Zgrom:

zanieiony, na wszystkie języki Europejskie przetłumaczony, wszystkim Europejskim Mocarstwom komunikowany, do 83. Departamentów rozestany, y całej Armii ogłoszony. Dekretowano te wszystkie Propozycye, oprócz tey (*laczno się domyślić dla czego?*) ażeby ten Manifest Obcym też Mocarstwom był komunikowany.

Naostatku Minister Interessow Zagranicznych doniósł, że Król Szwedzki przyjął Notyfikacyą Króla o akceptacyi przez siebie Konstytucyi; ale nic nie odpisał. Przy końcu uchwalono wydanie 20. Millionów na żądanie Ministra Woennego.

Gdy Deputacya Narod: Zgrom: przyniosła y oddała Królowi Manifest przez Pana Condorcet ułożony, Monarcha to tylko odpowiedział: Jz zawsze Godność Narodu będzie utrzymywał.

Z Paryża d. 1. Stycz: Do Nantes zawinął Okręt, który dnia 4. Listopada z Port au Prince na St. Domingo ruszył. Ugodę tam dnia 23. Października między Mieszkańcami Białemi y Murzynami zawarto y podpisano, przez którą Murzynow do równych z Białemi Mieszkańcami Praw przypuszczono. Ludzie Kolorowi uzbroiwszy 213. Murzynow, posłali ich ztamtąd do Kraiu Hiszpańskiego, gdzie wielu ieszcze Karaibow, to jest dawniejszych tamecznych Rodaków, nadyduie się. Wiadomości z Cap pod dniem 26. Października donoszą,

że zbuntowanych *Murzynów* zapędom, coraz ieszcze skuteczny daią odpor, atoli z utęknieniem czekaią na *Sukkurs* y *posilki*.

Z *Madrytu* d. 15. *Grudnia*. *Król* *Jmć* chcąc *Duchowieństwu* dać dowód swojego zaufania, nominował *Don P. d'Acuna* na *Ministra* wewnętrznych *Interessów*, z powierzeniem *Departamentowi* iego wszystkich *Duchownych* *Interessów*.

Z *Wiednia* d. 31. *Grudnia*. *Cesarz* *Jmć* *Stanom* *Generalnym* *Rzpltey* *Holenderskiej* kazał oznaymić, że iezeli zechcą stać się *Uczestnikami* *Aliansowego* *Przymierza* między *Cesarzem* y *Królem* *Pruskim* *zawartego*, to od ich woli będzie zależało.

Stan *Rolniczy* w *Styryi* prosił, ażeby był przyięty między *Stany* *Kraiu* *tamecznego*. *Włóścianie* w *Czechach* żądaią być zachowanemi przy rozkładzie *Podatków* wprowadzonym za *Panowania* *Jozefa II*.

Egra w *Czechach* barziej iezcze ma być ufortyfikowana.

Z *Kolonii* dnia 5. *Stycznia*. Dnia 1. tego *Miesiąca*, przymaszerowało tu iuz 150. *Zołnierzy* *Dragonii* z *Reymentu* *Cobourga*. *Inni* *Zołnierze* z tego *Reymentu* w tych dniach tu nadciągną.

Z *Włoch* d. 24. *Grud:* *JX*. *Mauiry* nie poiedzie teraz nazad do *Koblencz*; ale zostanie na *Kardynała* wyniesiony, y otrzyma od *Papieża* *Pensyą* znaczną.

Z *Paryża* d. 2. *Stycz:* Na *Sessyi*

Narodowego *Zgromadzenia* dnia 30. *Grudnia*, *Deputacya* *Skarbowa* podała *Specyfikacyą* wszystkich *Ordynaryjnych* y *Extraordynaryjnych* *Wydatków* na *Rok* 1792. do 774. *Millionów* wynoszących; wszystkie zaś *Przychody* uczynią tylko 530. *Millionów*; *Deficit* zatym na ten rok wyniesie 244. *Millionów*. *Przygotowanie* do *Wojny* y *Posilki* wysłane do *St: Domingo* (a *na* *barzkiej* *podczas* *Buntowniczej* *Anarchyi* *kradzieży*) są przyczyną tak wielkich *wydatków*. Dalej czytano *List* od *Prezydenta* *Strażburga* z doniesieniem, że *Emigranci* *Francuscy* w *Brisgowii* *na* *dujący* się, odebrali *Ordynans* *wyprowadzenia* się z *tamecznego* *Kraiu* w 48. *godzinach*, y że *Austryacki* *Reyment* *Dragonii* tam przybędzie. *Miasta* także *Worms* y *Spira*, kazały *deklarować*, że *Emigranci* *wyprowadzą* się *z* *tamtąd*.

Z *Koblencz* d 4. *Stycz:* *Xże* *de* *Condé* *wyiechał* do *Ettenheim*, za którym dąży *Gwardyi* 1,200. *Zostawił* tu *List* do *Officerów* *Emigran:* *Francus:* *upewniając* ich, iż *z* *zbliza* się *iuż* *moment*, w którym *Sprawiedliwa* *Sprawa* będzie *tryumfowała*.

Piszą z *Berlina*, że *Król* *Pruski* *wysłał* *Kuryera* do *Króla* *Francuskiego*, *ostrzegając* *Go*, iż *iezeli* *Zgro:* *Naro:* *Francu:* *naszle* *swych* *Zołnierzy* *na* *tutejsze* *Territorium*; *zaraz* *tenże* *Monarcha* *Pruski* *ruszy* *swę* *Woyska* *dla* *obrony* *Imperium* *Niemieckiego* *całemi* *swemi* *siłami*.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

WzSRZODĘ DNIA 25. STYCZNIA R. 1792.

Z Warszawy dnia 25. Stycznia.

SESSYA SEYMOWA DXXVII. Dnia 25. Stycznia.

Po Zgapieniu Sessyi przez JP. Marszałka, był czytany Projekt Erekcji nowego Biskupstwa R. G. U. który na żądanie wielu Seymujących, do dalszey decyzyi wstrzymanym został.

Czytał potym JP. Sekretarz Seymowy dwa Projekta przez JP. Wawrzeckiego Posła Bra-slawskiego podane: pierwszy względem poczynionych Remisów do rozgraniczenia, taxy, y exdy-wizyi Dóbr długami obciążonych, iżby Prawo Seymu terazniejszego względem normalnego całego Xięstwa Lit: rozgraniczenia, na przelzkodzie niebyło; drugi Projekt względem obiera-nia Deputatów na Trybunał, iżby y nieprzytomni na Seymikach y Deputacyi obierani być mogli, gdy się za Kandydatów podadzą. Te obydwa Projekta, dla W. X. Litt: Rużące, jedno-myslnie przyjęte zostały.

Nastąpiło potym nominowanie Osób do Deputacyów, tak względem examinowania Kom-misyyi Edukacyney, iako też względem zrewidowania w Metrykach Sancytów w Roku 1775. y 1776. sekretnie porobionych.

Sessya Solwowaną została na dzień następujący.

SESSYA SEYMOWA DXXVIII. Dnia 24. Stycznia.

Po Zgapieniu Sessyi przez JP. Marszałka Seymowego, czytał JP. Sekretarz Projekt od Komisyyi Policyi podany względem approbaty Funduszków niektórych, tak na Książtorty, iako y Szpitale w różnych latach y przez różne Osoby poczynionych; na którą approbacją jedno-myslna zaśła zgoda.

Wnieiony potym był Projekt y czytany przez JP. Sekretarza względem znizenia opła-ty od Kart z Fabryk Kralowych wychodzących; który także jednomyslnością przyjęty został.

Nakoniec czytane były niektóre Projekta do Deliberacyi; poczym Sessya Solwowano na Czwartek, to jest na dzień 26. Stycznia.

Z Paryża d. 2. Stycz: Na Sessyi dnia 31. Grudnia dekretowa-no, że Narodowe Zgromadzenie, żadnego Powinszowania Nowego Ro-ku od nikogo nie przyjmie, y nikomu oddawać nie będzie. Bo też niemasz czego winszować.

Poczym Minister Sntereffow Zagranicznych doniosł, że Xiąże de Kaunitz, Posłowi Francuskiemu w Wiedniu, Imieniem Cesarza oznay-mił, iż Cesarz da sukurs Xiążęciu Elektorowi Trewirskiemu, gdyby

Fryńczuzi naiechać mieli Kraie *Elektorstwa*. Przy tey okazji, *Minister Interessow Zagranicznych* oddał *Przydującemu* następujący List *Królewski*:

„ *W Paryżu d. 31. Grudnia R. 1791.* Zleciłem *Ministrowi Interessow Zagranicznych*, ażeby *W. Panu* komunikował *Urzędową* wiadomość z strony *Cesarza* odebraną, która w niemałe mnie wprawiała zadziwienie. Spuszczalem się na dobrą przyjaźń dwóch *Sprzymierzeńców*, y niemogę dotąd myśli tey przypuścić, ażeby *Cesarz* zdanie swoje miał odmienić. Może go fałszywie zainformowano, może rozumiał, że *Xiąże Elektor Trewirski* zadosyć *Rekwizycyi* moiey uczynił. Odpisałem mu, że nic nie *sprawiedliwego* od *Xiążęcia Elektora* nie pretendowałem, y że *Francya* chce z nim pokoy zachować nadal. Doniosłem mu także, iak *Narodowe Zgromadzenie* względem kupienia się *Brabanczykow* postąpiło; ale przytym oświadczyłem mu: że jeżeli *gromadzenie się Emigrantow* w Kraiu *Elektorskim* nie będzie ieszcze na dniu 15. *Stycznia* przez *Xiążęcia Elektora Trewirskiego* rozproszone; tedy nic mnie zgoła nie zatrzyma (tu klaszano mocno) od przełożenia *Narodowemu Zgromadzeniu*, iżby moc *Oręża* dla przynaglenia do tego kroku *Xiążęcia Elektora* zażyta była. Gdyby *Remonstracya* ta nie sprawiła takiego skutku, iakiego słusznie spodziewać się mogę po niey, tedy *Sprawiedliwość Sprawy* naszej przełożę przed całą *Europą*, y *Lud Francuski* wesprze ją przez swe *Męstwo*, y zobaczy razem, że *Interes mój* od *Interessu Ludu Francuskiego* rozłączony nie jest, y że *staranność* o jego *Dobro* y utrzymanie *Godności Narodowey*, za *naypierwsze* moie obowiązki poczytuię. Podpisałno *Ludwik.* „
List ten, *naymocniej* został *aprobowany*.

Przy końcu *Sessyi* dekretowano, ażeby *wywożenie Furażow* za granice, było *zabronione*. Na *wieczornej Sessyi* dekretowano, że *Żołnierze* w liczbie 40. z *Szwajcarskiego Reymentu Chateau - Vieux*, których w *Brest* skazano na *Galery*, na *Wolność* byli *wypuszczeni*.

Z *Wiednia d. 4. Stycznia*. Dnia 27. *żesztego Miesiąca*, *Cesarz Jmć* posłał *Kuryera* do *Dworu w Paryżu*, z oświadczeniem: „ *Jeżeli Francya* nie zaprzestanie *czynienia* tych *obrotow*, które na *niebezpieczeństwo* narażają *Spokoyność Państwa Niemieckiego*, tedy *Jeżgo Cesarzka Mość*, iako *Szef Państwa Niemieckiego*, nietylko *sam* *naydzielniejszy* *śrzedki* przeciwko *owym obrotom* *przedsięweźmie*, ale też *wszystkie Stany Rzeszy Niemieckiey* *wezwie* do *czynienia* takichże *krokow*. *Cesarz Jmć* *spodziewa się* więc, iż *Francya* *wstrzy-*

„ ma zaraz Woienne przygotowania przeciwko *Mogunckiemu, Tre-*
wirskiemu, y innym Państwa *Niemieckiego* Kraiom. „, Listu tego Ko-
pia, do wszystkich razem Dworów *Europejskich* jest posłana, y posła-
no natychmiast Ordynans do *Czech*, ażeby 4. Reymenta Infanteryi,
y dwa Reymenta Dragonii, trzymały się w gotowości do marszu.
Officerowie od Reymentów *Czeskich* nayduiący się w *Wiedniu*, muszą
zaraz powrócić do *Czech*.

Reyment *Arcy-Xiąże Karol*, odebrał Ordynans trzymania się w go-
towości do Marszu do *Niderlandow*.

Przygotowania do Woyny, stają się tu coraz widocznieysze. Oprócz
tego, że Officerowie, którzy za Urlopem byli w *Wiedniu*, wszyscy
już do Reymentow wyiechali, inne ieszcze pozachodziły już dyspo-
zyeje takie, które przerwania spokojności lękać się każą. *Woienna*
Rada Dworska do wszystkich Reymentów w *Czechach*, w *Kroacyi* y
Slawonii, do *Wyższej* y *Niższej Austrii*, przez osobnych Kuryerów
posłała Ordynanse przywołania nieodwlocznie zaraz wszystkich Offi-
cerów y Gemeynów za Urlopem będących, nazad do swych Woien-
nych znaków. Tymczasem, do dziśdnia, żadnych ieszcze do aktual-
nego Marszu nie wydano Ordynansów; ale po Zbrojowniach pilnie
nader krzątaią się. Cesarz kazał sobie podać wiadomość o stanie Rey-
mentow, y Regestr wszystkich nadlicznych Officerów, z przypisa-
niem Rangi każdego. Twierdzą, że *Woienna Rada Dworska* z roz-
kazami posłała kilku Inżynierów do Kraiów *Austryackich* w bliskości
Renu leżących, w których Kraiach *Kommenda Feltmarszałkowi Leyt-*
nantowi Xiążęciu Würtemberskiemu Ferdynandowi jest oddana. Przy
tym wszystkim, trudno jest zgadnąć, w jakim właściwie zamiarze
Przygotowania te Woienne czynią się? czy dla zażycia ich przeci-
wko *Francyi*? czyli też dla powiększenia liczby Woyska w *Nider-*
landach, według żądania *Generalney Gubernii Niderlandzkiej*, która (jak
głoszą) zaniósła Rekwizycyą o nadesłanie Wsparcia od 50,000.
Woyska. Jak pierwsza, tak druga okoliczność, będąc z sobą nader
dziś związane, warte są wielkiej pilności Cesarzkiej y wszystkich
Panujących.

Z *Koblentz* d. 6. *Stycznia*. Cesarz własną ręką pisał List do nasze-
go Xiążęcia Elektora, że *General Bender* ma zasłonić *Granice Tre-*
wirskie Woyskiem od 20,000. ludzi, y że Cesarz wydał rozkaz, aże-
by Armia od 80,000. ludzi ruszyła przeciwko *Francuzom*, gdyby ci na
grunt *Niemiecki* weszli.

Z *Rzymu* d. 25. *Grudnia*. Dnia 19. *Papież* odprawił *Konsystorz*

Tayny; ale żadnego Kardynała na nim nie kreował. Dnia 21. *Ociec S.* znowu miał atak apoplexy, który przecież przez obfite krwi pufczenie był odwrócony. Jednakże nie będzie teraz mógł sam odprawić zwyczajnego w nocy przed dniem *Bożego Narodzenia* Na-
bożeństwa.

Z *Paryża d. 3. Stycznia.* Klub *Jakobinow* w *Strażburgu* otwo-
rzył *Subskrypcyą* dla zapisać tych gorliwych *Patryotów*, którzy
mają chęć zostania *Apostołami* naszej *Konstytucyi* w celu opowiadania
y rozkrzewienia iey, mianowicie po *Niemieckim Kraiu*. Na ten ko-
niec zapisało się już 400. takich *Patryotycznych Osob.* Gorliwcy ci,
wziąwszy z sobą *Konstytucyą Francuską*, na język *Niemiecki* przełożo-
ną, y inne *Francuskie* *Pisna* *Patryotyczne*, także tłumaczone po *Nie-
miecku*, z *Woyskiem* razem na *Woynę* mają ciągnąć; po wszystkich
mieyscach, gdzie tylko *Woyska Francuskie* wkroczą, zaraz oni tam
chcą założyć *Kluby*, *Publiczne o Wolności Francuskiej* zaczną dawać
Lekcyę, y tym sposobem daleko więcey dokazać spodziewają się, ani-
żeli przez moc *Oręża*.

Dnia 31. *Grudnia*, *Krol Jmć* odebrał *Kuryera* z *Bruxelli* z wia-
domością, że *Feltmarszałek de Bender* wybiera się już z znacznym
Korpušem Austryackiego Woyska na pomoc *Xięstwu Elektorstwu Tre-
wirskiemu*. *Drugi Kuryer* z *Madrytu* przywioził tę wiadomość, że
Dwór Hiszpański ściga *Woyskó y Milicyą* przy *Granicę Francuskiej*,
co nie powinno wzniecić iakowego podeyrzenia u *Dworu Francuskie-
go*, gdyż owe dyspozycye dzieją się tylko z powodów przezornej
ostrożności.

Od Rzeki Mozelli dnia 1. Stycz: Do *Trewiru* weszło już 2,000. *Au-
stryackiego Woyska*, y 6,000. tegoż *Woyska* ofadziło tymczasem *Gra-
nice Trewirskie*. W *Palzel* o milę od *Trewiru* nayduie się 1,000.
Francuskich Emigrantow, dla zabezpieczenia tegoż mieysca przed na-
iechaniem *Nieprzyjacielskim*.

Z *Paryża d. 4. Stycz:* Zdaie się być rzecz pewna, że wysłano już ztąd *Ordynanse* do *Stra-
żburga*, ażeby d. 15. tego *Miesiąca*, *Woyska Francuskie* wkroczyły w *Kraie Niemieckie*.

Z *Frankfortu d. 7. Stycz:* Klub *Strażburski* pod *Tytułem: Przyjaciele Konstytucyi*, ułożył *Me-
moryał* do *Zgromadzenia Naro:* wyszczególniając wszystkie pobudki, dla których trzeba iaknaj-
prędzey zapowiedzieć y wydać *Woynę Cesarzowi*.

Przy dzisiejszey *Gazecie*, rozdaie się *Addytament*, zawierający koniec *Konstytucyi* nowej
o *Sądach Ziemiańskich*, y początek *Konstytucyi* nowej o *Sądzie Trybunałskim Koronnym*.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 25. Stycznia ROKU 1792.

W *Drukarni P. Zawadzkiego* wyszło z pod *Praży Pismo*, pod *Tytułem: Xiążdz z Kropi-
dlem na Cygana z gandzara.* *Cena* *Zł: 2, gr: 15.*